

Sygn. akt V U 162/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Marzena Głuchowska

Protokolant Barbara Wypych

po rozpoznaniu w dniu 14 kwietnia 2015 r. w Kaliszu

odwołania J. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 24 grudnia 2014 r. Nr (...)

w sprawie J. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

Zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 24 grudnia 2014 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującemu J. P. emeryturę poczynając od dnia (...).

UZASADNIENIE

W dniu 21.08.2014 r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. został złożony wniosek o przyznanie prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach dla J. P..

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 24.12.2014 r. w sprawie (...) odmówił J. P. prawa do emerytury. Zdaniem ZUS w O. odwołujący nie spełnia przesłanek wskazanych w art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. 2004 r, nr 39, poz. 353 ze zm.) tj. nie wykazał 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Od powyższej decyzji w dniu 12.01.2014 roku wniósł odwołanie J. P., w którym podniósł, iż wykonywana przez niego praca w okresie od 01.06.1981 r. do 30.09.1992 r. w (...) i w okresie od 01.10.1992 r. do 31.12.1998 r. w (...), w obu na stanowisku operatora koparki, na których to stanowiskach wykonywał pracę stale, jest pracą na stanowiskach wymienionych w wykazie A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, co uprawnia go do uzyskania wcześniejszego świadczenia emerytalnego.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS w O. podtrzymał argumentację wcześniej przedstawioną w zaskarżonej decyzji, podniósł, iż odwołujący nie udowodnił 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach oraz wniósł o oddalenie odwołania Z. P..

Sąd Okręgowy/Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący urodził się dnia (...) Wykazał staż pracy na dzień 01.01.1999 r. wynoszący 26 lat i 16 dni. Organ rentowy nie uznał odwołującemu okresu pracy w szczególnych warunkach od okresie od 01.06.1981 r. do 30.09.1992 r. w (...) i okresu od 01.10.1992 r. do 31.12.1998 r. w (...), w obu na stanowisku operatora koparki.

Odwołujący nie należy do OFE. Odwołujący posiadał status pracownika.

Obecnie odwołujący pobiera rentę z tytułu niezdolności do pracy.

W niniejszej sprawie odwołujący zmierzał do wykazania okresu pracy w warunkach szczególnych od 01.06.1981 r. do 30.09.1992 r. w (...) i okresu od 01.10.1992 r. do 31.12.1998 r. w (...), w obu na stanowisku operatora koparki.

W okresie od 02.02.1976 r. do 31.12.1979 r. i od 01.01.1980 r. do 28.02.1981 r. odwołujący zatrudniony był w Przedsiębiorstwie (...) w K. Filia w S. i po przekształceniu w Przedsiębiorstwie (...) w S.. Ze świadectwa pracy z dnia 02.03.1981 r. wynika, iż wykonywał pracę maszynisty koparki.

W okresie od 14.05.1981 r. do 27.05.1981 r. odwołujący zatrudniony był w (...) w Ł.. Ze świadectwa pracy z dnia 27.05.1981 r. wynika, iż pracował jako maszynista koparki.

W okresie od 01.06.1981 r. do 30.09.1992 r. odwołujący zatrudniony był w (...). W świadectwie pracy z dnia 30.09.1992 r. wskazano stanowisko operator. W okresie od 01.04.1984 r. do 30.09.1985 r. i od 03.10.1988 r. do 31.07.1990 r. odwołujący pracował na kontrakcie. W dniu 21.02.2001 r. odwołującemu wystawiono świadectwo pracy w szczególnych warunkach dotyczące okresu od 01.06.1981 r. do 30.09.1992 r. z przerwami na stanowisku operatora przy ciężkich pracach załadunkowych i wyładunkowych. Wskazano Dział VIII poz. 1 punkt 2 Zarządzenia nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30.03.1985 r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego. Świadectwo wystawiła (...)w O.. W kwestionariuszu osobowym wskazano stanowisko operatora koparki. Podobnie w skierowaniu do pracy, karcie obiegowej zmiany z dnia 29.05.1981 r., umowie o pracę z dnia 09.06.1981 r., zakresie czynności z dnia 13.05.1982 r., angażu z dnia 13.05.1982 r., projekcie opinii z dnia 10.05.1983 r., angażu z dnia 02.04.1984 r. W umowie o pracę na kontrakcie na okres od 01.04.1984 r. do 31.03.1985 r. wskazano stanowisko odwołującego – operator. Podobnie wskazano w oświadczeniu z dnia 11.10.1985 r., opinii z dnia 30.09.1985 r., karcie obiegowej zmiany z dnia 30.09.1985 r. i z dnia 11.10.1985 r., umowie o pracę z dnia 14.10.1985 r., angażu z dnia 27.10.1986 r., karcie obiegowej zmiany z dnia 30.09.1988 r. i z dnia 04.10.1988 r. W umowie o pracę na kontrakcie z okresu od 03.10.1988 r. do 30.09.1989 r. wskazano stanowisko operatora, podobnie w umowie z dnia 01.06.1989 r. – co do okresu od 01.06.1989 r. do 30.09.1989 r., karcie obiegowej zmiany z dnia 12.09.1990 r., umowie z dnia 17.09.1990 r., ewidencji czasu pracy z dnia 30.09.1992 r.

W okresie od 01.10.1992 r. do 31.12.1998 r. i dalej odwołujący był zatrudniony w (...)w O.. Był to pracodawca, który wyłonił się z (...), przejmując część przedsiębiorstwa związaną z transportem i ciężkim sprzętem. W zaświadczeniu o zatrudnieniu i zarobkach z dnia 05.10.2003 r. wskazano stanowisko operator. W świadectwie pracy z dnia 30.04.2004 r. wskazano stanowisko operator koparek. W tymże świadectwie wskazano także, iż odwołujący wykonywał pracę w szczególnych warunkach od 01.10.1992 r. do 30.04.2004 r. na koparkach kołowych i gąsienicowych.

Uprawnienia do obsługi koparki odwołujący posiadał od ukończenia szkoły zawodowej w zawodzie mechanik maszyn budowlanych w 1972 r. – klasa III, a klasy II – od marca 1979 r. po przepracowaniu w zawodzie co najmniej 5 lat.

Odwołujący wykonywał pracę operatora koparki w okresie od 01.06.1981 r. do 30.09.1992 i od 01.10.1992 r. do 31.12.1998. Była to praca stała, wykonywana w pełnym wymiarze czasu pracy. Polegała na wykonywaniu robót ziemnych ciężkim sprzętem przy budowach obiektów, które wykonywała firma: np. zbiorników wodnych, dróg, hal. Odwołujący obsługiwał koparki (...), (...)- ciężki sprzęt budowlalny

(dowód: zeznania odwołującego, akta osobowe odwołującego, zeznania świadków J. K. i J. L.)

Jako praca w szczególnych warunkach wymieniona została w wykazie A Dział V poz.3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 08.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, praca operatora ciężkich maszyn budowlanych i drogowych.

Możliwość uzyskania emerytury przez mężczyzn przed ukończeniem 65 roku życia przewidywał do 31.12.2008 r. przepis art. 32 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. nr 39, poz.353 ze zmianami). Obecnie osoby urodzone po 31.12.1948 r., które osiągnęły wiek wymieniony w art. 32 i pracowały w szczególnych warunkach mogą przejść na emeryturę na warunkach przewidzianych w art. 184 wymienionej ustawy. Muszą, m.in. spełniać warunek wykazania stażu pracy 25 lat dla mężczyzn i 15 lat pracy w szczególnych warunkach na dzień 01.01.1999 r. Przepis ten wymagał także dla spełnienia warunków do świadczenia, rozwiązania stosunku pracy i braku przynależności do OFE. Od dnia 01.01.2013 r. nie jest wymagany warunek rozwiązania stosunku pracy.

Dla celów ustalenia uprawnień do wcześniejszej emerytury za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych. Wiek emerytalny takich osób, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie ustawy oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 roku, nr 8, poz. 43 ze zmianami), a także na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie wymienionych aktów.

Pierwszym z warunków jest brak przynależności do OFE. Kolejnym warunkiem jest ukończenie 60 roku życia. Odwołujący osiągnął wymagany przez przepisy wiek w dniu (...). Następnym warunkiem jest przepracowanie wymaganego okresu zatrudnienia tj. co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Odwołujący wykazał okresy składkowe i nieskładkowe za okres ponad 26 lat na dzień 01.01.1999 r. Ostatnim warunkiem uzyskania prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest przepracowanie co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na dzień 01.01.1999 r.

Aby wykonywaną pracę można było zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, musi to być rodzaj pracy wskazanej w załączniku A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Praca ta, zgodnie z brzmieniem § 2 ust 1 wymienionego rozporządzenia musi być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wymaganym na danym stanowisku. Stosownie do ustępu 2 § 2 w/w rozporządzenia okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy. Pracodawca (...) nie wystawił odwołującemu świadectwa pracy w szczególnych warunkach za sporny okres, natomiast następca (...) określił pracę odwołującego w okresie od 01.10.1992 r. do 30.04.2004 r. jako pracę w szczególnych warunkach w świadectwie pracy z dnia 30.04.2004 r.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego przedmiotem postępowania w sprawie o wcześniejszą emeryturę jest ustalenie tego świadczenia z uwagi na warunki pracy, co oznacza konieczność poczynienia ustaleń dotyczących rodzaju i wymiaru zatrudnienia w warunkach szczególnych.

W świetle powołanego wyżej § 2 rozporządzenia Rady Ministrów zakład pracy wydaje zaświadczenie o zatrudnieniu w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji, natomiast w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie tych okresów także w oparciu o inne dowody m. in. zeznania świadków (por. uchwała SN z 21.09.1984 r., sygn. akt III UZP 48/84 niepublikowana LEX nr 14630).

W rozpoznawanej sprawie, jak wyżej wskazano, odwołującemu pracodawca nie wystawił świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach za sporny okres co do zatrudnienia w (...), natomiast stwierdzono taką pracę co do

(...). Świadczenie pracy w szczególnych warunkach dotyczące okresu pracy w (...) wystawione przez firmę archiwizującą dokumenty jest świadectwem wystawionym przez nieuprawniony podmiot oraz zawierającym błędy co do kwalifikacji stanowiska odwołującego.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż odwołujący wykonywał pracę w szczególnych warunkach co najmniej w okresie od 01.06.1981 r. do 30.09.1992 r. i od 01.10.1992 r. do 31.12.1998.

Była to praca wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Odwołujący wykazał okres ponad 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Odwołujący spełnił zatem warunki wymienione w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Mając na uwadze powyższe na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc. Sąd uwzględnił odwołanie i przyznał odwołującemu emeryturę.